

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler Johan Tore Rødland
Telefon: 51 56 89 32

Vår ref.: 2008/1308
Arkivnr.: 461.3

Deres ref:
Vår dato: 25.03.2008

Biomar AS, Karmøy - Kontrollrapport

Rapport nr.: 2008.034.I.MVARO

Type kontroll: Inspeksjon

Informasjon om virksomheten:

Navn: Biomar AS	Organisasjonsnr.: 937 843 860
Postadresse: Postboks 52, 4299 Avaldsnes	Besøksadresse: Karmsund fiskerihavn
Utslippstillatelse: 08.01.1997	Bransjenr. (NACE-kode): 15.710
Risikoklasse: 3	Kommune/kommunenr.: Karmøy/1149
Kontrolldato: 27.02.2008	Tidsrom for forrige kontroll:

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Bjørnar Pettersen	Kontrollgruppe: Johan Tore Rødland (kontrollansvarlig), Margareta Skog
--	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen.

Hovedtema for kontrollen var:

- Luktkravet i utslippstillatelsen av 08.07.2005 (m/tilhørende internkontroll)
- Håndtering av farlig avfall (m/ tilhørende internkontroll)

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 3 avvik under kontrollen:

1. Bedriftens system for internkontroll er mangelfullt.
2. Bedriften behandler ikke farlig avfall i samsvar med regelverket.
3. Bedriften har ikke vurdert om kjemikaliene som brukes kan erstattes med kjemikalier med mindre helse- og miljørisiko.

I tillegg ble det avdekket forhold under kontrollen som medførte følgende anmerkninger:

1. Bedriftens lossesystem har forbedringspotensiale.
2. Bedriftens avfallshåndtering har forbedringspotensiale.

Oppfølging etter kontrollen

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	e-post:	Landbruksavd.	Telefon:
		51568700	postmottak@fmro.no	Lagårdsv. 80	51568700
Postboks 59	Lagårdsv. 78	Telefaks:	Hjemmeside:	Postboks 59	Telefaks:
4001 Stavanger	Stavanger	51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	4001 Stavanger	51568811

Fylkesmannen pålegger bedriften, **innen 31. mai 2008**, skriftlig å bekrefte at forholdene er brakt i orden og å redegjøre for de tiltak som er gjennomført for å rette **avvikene**. Dersom virksomheten ikke klarer å rette opp avvikene innen denne fristen, skal den redegjøre for årsaken og oversende oss en tidsfestet handlingsplan for retting av gjenværende avvik. Denne planen skal oversendes oss innen samme frist (31.05.2008).

Pålegget om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen 3 dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes fylkesmannen.

Dersom fylkesmannen ikke mottar den pålagte, skriftlige tilbakemeldingen innen gitt frist kan vi med hjemmel i forurensningslovens § 73 fatte vedtak om tvangsmulkt.

Vi ber bedriften innen 31. mai 2008 redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer som følge av **anmerkningene**.

Rapport godkjent (dato):

Einar Haualand
fung. seksjonsleder

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Bakgrunn

Biomar AS Karmøy (videre benevnt Biomar) har i sin utslippstillatelse datert 08.01.1997 under pkt.4.1 krav om at ”Etter 01.07. 2007 skal utlippene av lukt ikke på noe tidspunkt overstige 7 LE/Nm³ (ett minutt midlingstid) ved bolighus (beregnet etter de danske retningslinjer). Virksomheten omfattes av IPPC-direktivet (96/61/EF).

Biomar har gjennomført luktmålinger som dokumenterer at luktgrensen er overholdt. Historisk har både Fylkesmannen og virksomheten mottatt en rekke klager på lukt fra bedriftene på Husøy, inkludert Biomar. Biomar har i sin utslippstillatelse en produksjonsramme på 150.000 tonn fiskefôr.

Fylkesmannen har på denne bakgrunn valgt å fokusere på hvordan virksomheten følger opp kravene med hensyn til lukt i sine driftsrutiner og internkontrollprosedyrer.

Fylkesmannen har også ønsket å gjennomgå virksomhetens rutiner for avfallshåndtering, med fokus på regelverket for levering av farlig avfall.

Kontroller gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Kontrollene fokuserer på overholdelse av krav. Rapportene omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor fylkesmannens forvaltningsområde. Rapportene gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftenes miljøarbeid eller miljøstatus.

Denne rapporten er skrevet etter kontroll ved **Biomar AS Karmøy** 27.02.2008.

Definisjoner

Avvik defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning defineres som et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for bransjen virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no.

Hjemlene for de avvik som gis etter denne kontrollen ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)*, av 06.11.1976, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*, av 06.12.1996, med senere endringer.
- *Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004.
- *Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)*, av 01.06.2004, med senere endringer.

- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 01.06.2004, med senere endringer.
- Utslippstillatelse for Biomar AS, gitt av Fylkesmannen i Rogaland i brev av 08.01.1997.

Resultater fra kontrollen

Avvik 1:

Bedriftens system for internkontroll er mangelfullt.

- Virksomheten har ikke nødvendig oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.
- Virksomhetens kartlegging av risikoforholdene ved anlegget er mangelfull.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften, § 5, 2.ledd, punkt 1 og 6

Kommentarer:

Virksomhetens internkontrollsystem var ikke oppdatert med hensyn til gjeldende forskrifter vedrørende ytre miljø. Internkontrollens kapittel for avfallshåndtering henviste fremdeles til "Forskrift om spesialavfall" datert 19.05.94. Systemet var ikke oppdatert med hensyn til Forurensningsforskriften og Avfallsforskriften, begge datert 01.06.04.

Virksomheten hadde et system for registrering av hendelser relatert til arbeidsmiljøet (R.U.H. Registreringsskjema) som grunnlag for kartlegging av risiko ved virksomheten. Skjemaet var ikke tilpasset hendelser som kunne påvirke ytre miljø.

Internkontrollens kapittel for avfallshåndtering inneholdt også setninger hentet fra internkontrollen for søsterbedriften Biomar AS Myre, med henvisninger til Fylkesmannen i Nordland som tilsynsorgan.

Biomars representant ved tilsynet hadde fungert som HMS-ansvarlig fra 01.02.08. Virksomheten hadde i februar 2008 opprettet en arbeidsgruppe som vil gjennomføre ny risikoanalyse og oppdatere internkontrollsystemet på bakgrunn av denne.

Avvik 2:

Bedriften behandler ikke farlig avfall i samsvar med regelverket.

- Bedriften overholder ikke kravet om forsvarlig merking av avfallet
- Bedriftens oppbevaring av farlig avfall er ikke tilfredsstillende

Avvik fra:

Avfallsforskriften, §§ 11-5, 11-8 og 11-12

Kommentarer:

Bedriften oppbevarte flere typer farlig avfall i en avlåst bu på kaien. Denne manglet sikringskant for å hindre avrenning ved kjemikaliesøl (Bilde 1).

Bilde nr.1: Container for diverse farlig avfall mangler sikringskant. Bemerkt kjemikalierester på gulvet.

Deler av innholdet i containeren hadde manglende eller mangelfull merking.

Bilde nr.2 (a og b): Manglende/mangelfull merking av farlig avfall. Containeren var dessuten svært full

Virksomheten hadde innsamlingspunkt for lysstoffrør. Dette manglet merking, og var dårlig sikret mot brekkasje. Knust monitor sammen med lysstoffrørene. (Bilde 3).

Bilde nr.3: Lysstoffrør og EE-avfall (knust monitor). Manglende merking. Dårlig sikring.

Avvik 3:

Bedriften har ikke vurdert om kjemikaliene som brukes kan erstattes med kjemikalier med mindre helse- og miljørisiko.

- Bedriften hadde ikke kjennskap til substitusjonsplikten, og hadde dermed heller ikke foretatt vurdering av benyttede kjemikalier med tanke på substitusjon.

Avvik fra:

Produktkontrollloven § 3a) Substitusjonsplikt. Internkontrollforskriften § 5, 2.ledd nr.6.

Anmerking 1:

Bedriftens lossesystem har forbedringspotensiale.

- Bedriftens rutiner medfører fare for støvflukt.

Kommentarer:

Lossing fra båt fra foregår med en grabb montert på fraktesbåten. Virksomheten har ikke egen kran eller annet utstyr for lossing. Fiskemel slippes ned i en vid trakt med transportbelte i bunnen. Trakten er lukket med lokk når det ikke er lossing, men er ikke utformet på en måte som er egnet til å begrense støvflukt under lossing. Transportlinjen fra bunnen av trakten inn i bedriften er lukket. Biomar benytter Norsk lossekontroll AS som kontrollør ved lossing. Eventuell stans i lossing grunnet vær og vind avgjøres av innleid kontrollør. Biomar AS hadde ikke egne prosedyrer for stans av lossing på grunn av vindforholdene. Lossepunktets plassering ga ingen form for skjerming mot vind. (Bilde 4)

Bilde nr. 4: Lossepunkt for fiskemel i bulk ved Biomar AS Karmøy.

Fylkesmannen vil påpeke at losseanlegget ved Biomar AS Karmsund synes å ha et forbedringspotensiale med hensyn til støvflukt, jf. IPPC-direktivets (96/61/EF) krav om BAT (Best Available Techniques). Fylkesmannen ber Biomar oversende bedriftens begrunnelse for at eksisterende lossemetode tilfredsstillter kravene til BAT.

Anmerking 2:

Bedriftens avfallshåndtering har forbedringspotensiale.

- Flere avfallscontainere innholdt mye regnvann sammen med avfallet.

Kommentarer:

Containere for næringsavfall var plassert flere steder på virksomhetens uteareal. Flere av containerne var åpne og inneholdt betydelige mengder vann. Det ble opplyst at virksomheten skulle samle alle avfallscontainere på en overbygget miljøstasjon. Det planlagte tiltaket vil gi en mer ryddig avfallshåndtering, og vil i tillegg spare virksomheten for utgifter forbundet med innveining av vann ved levering av avfall

Fylkesmannen ber bedriften om tilbakemelding når tiltaket er gjennomført.

Andre forhold fra kontrollenHelhetsinntrykk

Bedriften ga tross de avvik og anmerkinger som er påpekt et overveiende positivt inntrykk. Det var allerede planlagt tiltak som langt på vei vil avbøte de forhold som påpekes i rapporten.

Produksjonsforhold

Biomar AS på Karmøy hadde i 2007 en produksjon tett opp mot konsesjonsgrensen på 150.000 tonn fiskefôr. Anlegget produserer kun fôr til laks. Produksjonskapasiteten er 18 tonn pr.time fordelt på 2 produksjonslinjer. Ferdigvare sekkes i 500kg storsekk for skipning i båt. Produksjonen er døgnkontinuerlig, men stanses i perioder i helgene. Fiskemel antas å være den råvaren som gir det største bidraget til lukt fra anlegget. Andelen fiskemel i fôret er synkende, men utgjør fremdeles en betydelig andel. Fiskemel ankommer bedriften dels i lukket transport direkte fra nabofabrikken Karmsund Fiskemel AS, dels som bulkvare fra båt.

Lukt.

De største luktkildene ved virksomheten utgjøres av ekstrudere og tørker. Biomar har installert 2 biofiltre basert på flis/bark. All prosessluft samt romluft, unntatt avkast fra møllene, ledes gjennom disse. Luftgjennomstrømningen er 40.000 m³ pr. filter i timen. Avkast fra møllene renses ikke. Alle emisjonspunkter, også avkast fra møllene, inngår ved prøveuttak og beregning av luktekvivalenter.

Fylkesmannen vil anbefale at Biomar AS som en del av sin igangsatte miljørisikoanalyse også vurderer hvorvidt avkast også fra møllene kan ledes via renseanlegget.

Forhold til naboer.

Bedriften har system for loggføring av naboklager. Det var ikke loggført naboklager i 2007. Fylkesmannen har mottatt brev fra Veldetun Vel datert 26.01.08 som bekrefter ”at luktplagene hos oss i Veldetun i 2007 har vært få og små”.

Farlig avfall.

Bedriftens spilloljetank inkludert tappeslange var omgitt av sikringsbasseng, som ga en god sikkerhet mot avrenning av oljesøl. Farlig avfall ble levert til Miljøservice Vest AS, dokumentert ved utfylte deklarasjonsskjemaer.

www.regelhjelp.no er et nyttig verktøy for virksomheter som raskt og enkelt trenger å skaffe seg oversikt, og holde seg oppdatert, i det viktigste regelverket på HMS-området. Bedriften vil bare ved å oppgi sitt organisasjonsnummer, få oversikt over det HMS-regelverket som er det viktigste for bedriften.